

Nekaj misli o sedanji ureditvi statistike kriminalitete

Boris Uderman, diplomirani pravnik, višji strokovni sodelavec instituta za kriminologijo v Ljubljani

Ocenjevanje obsega tako imenovane »znane« ali »odkrite« kriminalitete, kakor tudi njene strukture in dinamike, je problem, ki ga bom skušal v tem sestavku nekoliko podrobneje razložiti, da bi seznanil strokovno javnost s težavami, s kakršnimi se srečuje vsakdo, ki se kakorkoli ukvarja s tem družbenim pojavom.

Gre za nekatere bistvene metodološke ovire, ki so napoti raziskovalcem, kadar skušajo iz obstoječega statističnega gradiva dognati *dejanski obseg* znane kriminalitete, njeno strukturo in dinamiko v določenem času in v določenem prostoru. Problem sam ni nov in je bil že predmet mnogih diskusij ter obsežne študije,¹ čeprav brez slehernega uspeha, zasluži pa vso pozornost in nujne rešitve. Pred skoraj štirimi leti je bila sicer v ta namen ustanovljena posebna zvezna komisija, vendar doslej še ni storjeno nič takega, kar bi nam dalo upanje, da bodo ti pereči problemi rešeni.

Jedro problema je namreč v tem, da:

— sedaj veljavne metodologije za zbiranje podatkov o znani kriminaliteti organov za notranje zadeve, javnih tožilstev, pravosodja in zavodov za statistiko niso enotne, temveč ima vsaka izmed njih drugačno izhodišče, tj. drugačno osnovno statistično enoto;

— nobeden od naštetih organov po svoji metodologiji ne obseže celotne znane kriminalitete po kazenskem zakoniku;

— po nobeni od naštetih metodologij ni mogoče postaviti v realen odnos znanih kaznivih dejanj z znanimi storilci.

Osnovna pomanjkljivost tako postavljenih metodologij je očitno v tem, da sploh niso mogoče nikakršne primerjave med podatki naštetih organov, kar praktično pomeni, da vsak organ, ki analizira obseg in strukturo kriminalitete v enakem času in na enakem območju, pride do *različnih* absolutnih in relativnih kazalnikov in seveda tudi do različnih sklepov. To pa seveda lahko škodljivo vpliva na odločanje o ustreznih ukrepih za preprečevanje kriminalitete kakor tudi na odločanje o ustrezni kaznovalni politiki zoper storilce kaznivih dejanj.

Res je sicer, da mora biti metodologija za zbiranje podatkov o kriminaliteti prirejena praktičnim in operativnim potrebam vsakega izmed organov, ki te podatke zbirajo. Vendar

bi morale biti prirejene tudi tako, da bi bile med seboj primerljive glede osnovnih statističnih enot, to je kaznivih dejanj in storilcev.

V čem so bistvene metodološke razlike med statistikami organov, ki zbirajo podatke o znani kriminaliteti, prikazujemo v kratkem orisu.

1. Statistika organov za notranje zadeve

Osnovna enota v tej statistiki je vsako *kaznivo dejanje*, ki so ga registrirali organi za notranje zadeve pri svojem delu, bodisi, da so ga odkrili sami bodisi, da so zanj zvedeli posredno (s prijavo oškodovane ali neprizadete fizične ali pravne osebe, ali pa po naročilu javnega tožilca oziroma preiskovalnega sodnika, da naj opravijo kakšno procesno opravilo, ki so ga po zakoniku o kazenskem postopku dolžni opraviti), ne glede na to, ali je storila ena oseba več kaznivih dejanj ali več oseb samo eno. Pri tem je seveda treba poudariti, da organi za notranje zadeve ne registrirajo vseh kaznivih dejanj, temveč samo tista, ki se po kazenskem zakoniku preganjajo po *uradni dolžnosti*, pa še teh ne vseh. Če namreč oškodovanec ali druga, neprizadeta fizična ali pravna oseba prijavi kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, neposredno pristojnemu javnemu tožilcu, pa ta ali preiskovalni sodnik ne zahteva od organov za notranje zadeve poizvedb, hišne preiskave ali drugih opravil, tedaj to kaznivo dejanje pri njih ni registrirano.

Obseg znanih kaznivih dejanj, ki jih registrirajo organi za notranje zadeve, torej ni popoln in ga zato ni mogoče uporabiti kot podlago za ugotavljanje vseh kaznivih dejanj, ki so bila odkrita v določenem časovnem obdobju, običajno v enem koledarskem letu.²

Prav tako ni mogoče uporabiti podatkov o številu osumljenih storilcev znanih kaznivih dejanj, ker je delež neodkritih storilcev tako velik, da je izključena kakršnakoli primerjava na relaciji znana kazniva dejanja — osumljeni storilec.

Na podlagi vsega navedenega lahko sklenemo, da so podatki, ki jih zbirajo organi za notranje zadeve, sicer zelo podrobni in koristni, saj je na njihovi podlagi lahko ocenjevati obseg in učinkovitost dela teh organov, niso pa zadostni za ugotavljanje vse znane kriminalitete, njene strukture in dinamike.

¹ Ilija Josifovski in Ljubčo Arnavdovski, »Problemi statistike kriminaliteta i predlozi za njihovo rešenje«, RSNZ Makedonije, Skopje, julija 1963 — neobjavljena študija.

² Omeniti je treba, da se podatki o znanih kaznivih dejanjih ne ujemaajo s koledarskim letom, ker obsegajo 11 mesecev leta poročanja in 1 mesec prejšnjega leta.

2. Statistika javnih tožilstev

Po metodologiji te statistike je osnovna enota vsaka oseba, zoper katero je bil začel ali uveden postopek zaradi kaznivega dejanja, ki se preganja po *uradni dolžnosti*. To pomeni, da tudi statistika javnih tožilstev ne obsega vseh kaznivih dejanj, ki so kot taka inkriminirana v kazenskem zakoniku, temveč le njihov del.³ Vendar problem ni v tem, ker je mogoče po sicer zamudnem, toda kljub temu izvedljivem postopku sešteti po posameznih členih in poglavjih kazenskega zakonika obtožence, ki se preganjajo po uradni dolžnosti, in tiste, ki se preganjajo na zasebno tožbo oziroma na predlog, in tako dobiti vso *obtoženo kriminaliteto* v določenem letu. Jedro problema je namreč drugje, in sicer v tem, da:

— kljub opisanemu postopku ni mogoče dobiti *celotne znane kriminalitete* v določenem letu;

— struktura obtožencev po posameznih členih in poglavjih kazenskega zakonika ne ustreza *dejanskemu stanju* vse znane kriminalitete v istem letu.

Glede prve trditve moramo opozoriti na dejstvo, da je med številom znanih storilcev kaznivih dejanj, zoper katere je bil ustavljen kazenski postopek pred vložitvijo obtožnice ali obtožnega predloga, precejšnje število takih, ki bi morali priti v poštev pri ugotavljanju celotne znane kriminalitete. Semkaj sodijo zlasti znani storilci, zoper katere je bil postopek ustavljen zaradi naslednjih razlogov:

— nastopile so okoliščine, ki izključujejo kazensko odgovornost storilca in ni pogojev za uporabo varnostnih ukrepov; če je dejanje zastaralo ali pa je obseženo z amnestijo ali pomilostitvijo; če obstoje druge okoliščine, ki izključujejo pregon — npr. smrt ali samomor storilca po kaznivem dejanju (čl. 159 ZKP);

— uporaba načela oportunitete pri mladoletnih storilcih kaznivih dejanj (čl. 429/1 ZKP).

Podatki o nešteti kategorijah storilcev sicer obstajajo. Toda težava je v tem, da so izkazani v tabelah letnih pregledov o delu javnih tožilcev le sumarično, brez razčlenitve po kaznivih dejanjih, za katera je dovolj dokazov, da so jih storili, in jih zato ni mogoče razvrstiti po posameznih členih oziroma poglavjih kazenskega zakonika.

Glede druge trditve, da namreč struktura obtožencev po kaznivih dejanjih ne ustreza dejanskemu stanju, je treba povedati, da javna tožilstva v svojih letnih pregledih obtožene

³ Delež obtoženih oseb od skupnega števila obtožb, ki so jih obravnavala sodišča splošne pristojnosti za kazniva dejanja, ki se preganjajo po uradni dolžnosti, znaša poprečno približno 60 %.

storilce razvrščajo po glavnih kaznivih dejanjih, tj. po tistih, za katera je v primeru steka več kaznivih dejanj zagrožena najstrožja kazen, oziroma za več kaznivih dejanj v steku, za katera je zagrožena enaka kazen, po tistem kaznivem dejanju, katero oceni javni tožilec za najhujše. Poleg te pomanjkljivosti v prikazovanju obtožencev po kaznivih dejanjih pa obstoji še ena. V primeru, če je bilo za eno kaznivo dejanje obtoženih več oseb (storilcev, napeljevalcev in pomagačev), so prikazani v tabelarnem pregledu vsi in se tako fiktivno povečuje število obtoženih kaznivih dejanj.

Kljub vsem naštetim pomanjkljivostim v metodologiji statistike javnih tožilstev je očitno, da bi v kombinaciji s statistiko pravosodja in kazensko sodno statistiko ter ob upoštevanju metodoloških korektur, o katerih bomo govorili pozneje, lahko rabili ti podatki kot solidna osnova za ugotavljanje dejanske znane kriminalitete, njene strukture in dinamike.

3. Pravosodna statistika

Osnovna enota statistike pravosodja je *zadeva*, tj. sodni spis, ne glede na vrsto kaznivih dejanj in ne glede na to, ali je v enem sodnem spisu obtoženih več oseb za eno ali več kaznivih dejanj, ali pa je obtožena ena sama oseba za več kaznivih dejanj v steku. Tako postavljena metodologija nikakor ni uporabna za ugotavljanje znane kriminalitete, pa čeprav vsebuje tudi zadeve, ki se preganjajo na zasebno tožbo ali na predlog, ker pač niso mogoče potrebne razčlenitve kaznivih dejanj in njihovih storilcev po členih in poglavjih kazenskega zakonika.

Pač pa ne smemo prezreti dveh statističnih obrazcev, ki nista vezana samo na zadevo, temveč tudi na obtoženo osebo in na kaznivo dejanje, ki ga je obtožena oseba storila oziroma bila zanj obtožena. Gre za obrazec OPT/2, ki vsebuje podatke o številu obtoženih polnoletnih oseb po kaznivih dejanjih, za katera so bili obtoženi, pa je bil zoper nje pravnomočno končan kazenski postopek z ustavitvijo, z zavrnilno ali z oprostilno sodbo, ter za obrazec OPT/2 ML, ki vsebuje podatke o številu mlajših in starejših mladoletnikov po kaznivih dejanjih, za katera je bil zoper nje vložen predlog, ki pa je bil pred senatom za mladoletnike pravnomočno zavržen iz razlogov oportunitete ali iz kakšnih drugih razlogov.

Ta dva obrazca sta pomembna zato, ker bi ju bilo mogoče dopolnjena koristno uporabiti pri statistiki javnih tožilstev za tiste primere ustavitve postopka, ki so naštetih v drugem odstavku pod točko 2,

4. Kazenska sodna statistika

Osnovni enoti kazenske sodne statistike sta dve, in sicer pravnomočno *obsojena oseba* in *kaznivo dejanje* oziroma kazniva dejanja, za katera so bile obsojene, ne glede na to, ali se preganjajo ta dejanja po uradni dolžnosti, na zasebno tožbo ali na predlog. To je torej statistika, ki edina od vseh doslej obravnavanih obsega vsa *obsojena kazniva* dejanja po kazenskem zakoniku. Ima pa tudi nekatere pomanjkljivosti, ki onemogočajo pravilno analizo sodno ugotovljene kriminalitete. Gre namreč za tele metodološke nedoslednosti:

— obsojene osebe za kazniva dejanja v steku se prikazujejo v tabelarnih pregledih po glavnem, to je najhujšem kaznivem dejanju, medtem ko se druga kazniva dejanja v steku ne upoštevajo in je tako število obsojenih kaznivih dejanj v prikazu manjše kot je v resnici;

— če je bilo več oseb obsojenih za eno kaznivo dejanje v sotorilstvu, so prikazane v tabelarnem pregledu vse in se tako fiktivno povečuje število sojenih kaznivih dejanj.

Tak način prikazovanja ima seveda posledico, da ne ustrežata dejanskemu stanju ne struktura in niti ne obseg sodno ugotovljenih kaznivih dejanj.

Kljub navedenim pomanjkljivostim pa ima kazenska sodna statistika za ugotavljanje celotne znane kriminalitete prednost pred drugimi. V svojih statističnih prikazih uporablja namreč tudi podatke pravosodne statistike o obtoženih osebah, zoper katere je bil ustavljen kazenski postopek s pravnomočno odločbo pristojnega sodišča zaradi zakonitih razlogov ali pa je bila izrečena zavrnilna ali oprostilna sodba, tako da izkazuje dejansko največji obseg znane kriminalitete, razčlenjen po storilcih in kaznivih dejanjih.

Sklep o hibah sedanjih statistik kriminalitete

Oris metodoloških pomanjkljivosti pri zbiranju statističnih podatkov o znani kriminaliteti vseh navedenih organov lahko strnemo v tele splošne ugotovitve:

— nobena izmed navedenih statistik ne zagotavlja popolnega pregleda nad obsegom znane kriminalitete;

— nobena tudi ne zagotavlja realnega vpogleda v strukturo znane kriminalitete po vrstah kaznivih dejanj;

— primerjave med znanimi storilci in kaznivimi dejanji, ki so jih storili, ni mogoče popolnoma uresničiti.

Kljub navedenim pomanjkljivostim so realne možnosti, da z določenimi dopolnitvami in izboljšavami ter z medsebojnim dopolnjevanjem podatkov javnih tožilstev, pravosodja in kazenske sodne statistike dosežemo takšno

enotnost pri določanju osnovnih statističnih enot, ki bi omogočila zbrati zanesljive podatke o obsegu, strukturi in dinamiki znane kriminalitete v določenem obdobju in na določenem območju.

Razmišljanja za poenotenje metodologij statistike o kriminaliteti

Preden preidemo na razmišljanja o poenotenju metodologij statistike kriminalitete, je potrebno najprej opredeliti pravni pojem *znana* oziroma *odkrita* kriminaliteta.

Če vzamemo za osnovno statistično enoto *kaznivo dejanje*, tedaj je treba razumeti pod znano kriminaliteto v *širšem smislu* vsa tista dejanja, ki se preganjajo po uradni dolžnosti in so bila kot taka tudi registrirana v vpisnikih javnih tožilstev, ne glede na to, kaj so ta nato ukrenila, kakor tudi tista dejanja, ki se poganjajo na zasebno tožbo ali na predlog in ki so jih sodišča splošne pristojnosti registrirala v svojih vpisnikih, ne glede na izid postopka. Pod znano kriminaliteto v *ožjem smislu* pa je treba razumeti vsa tista kazniva dejanja, ki se preganjajo po uradni dolžnosti in ki so bila registrirana pri javnih tožilstvih, pa ovadba ni bila zavržena ker dejanje ni bilo kaznivo dejanje (čl. 4/2 KZ), pa čeprav niso bila vsa tudi obtožena (ker je bil postopek ustavljen zaradi zakonitih razlogov), kakor tudi tista kazniva dejanja, ki se preganjajo na zasebno tožbo, razen tistih, za katera je sodišče ugotovilo, da po zakonu niso kazniva dejanja in je zato izreklo oprostilno sodbo.

Za ugotavljanje znane kriminalitete najbolj ustreza opredelitev v ožjem smislu, ker obsega samo dejansko ugotovljena kazniva dejanja, ki so jih obravnavala javna tožilstva in sodišča, in sicer ne glede na to, ali so bili njihovi storilci tudi obtoženi oziroma obsojeni.

Če vzamemo za osnovno statistično enoto *storilca* kaznivega dejanja, tedaj je treba razumeti pod pojmom *znani storilec* v *širšem pomenu* vse tiste, zoper katere je bila podana ovadba pri pristojnem javnem tožilcu za kazniva dejanja, ki se preganjajo po uradni dolžnosti, in vse tiste, zoper katere je bila vložena zasebna tožba ali predlog pri pristojnem sodišču za kazniva dejanja, ki se preganjajo na zasebno tožbo ali na predlog. Pod znanimi storilci v *ožjem pomenu* pa je treba razumeti vse tiste, za katere je bilo dokazano, da so nedvomno storili kakšno kaznivo dejanje, ki je inkriminirano v kazenskem zakoniku in so bili s pravnomočno odločbo sodišča spoznani za krive, kakor tudi še vse tiste, ki so prav tako nedvomno storili kakšno kaznivo dejanje, vendar je bil zoper nje začeti kazenski postopek ustavljen zaradi: neprištevnosti, smrti,

razlogov oportunitete (pri mladoletnikih), zastaranja, amnestije in pomilostitve ali drugih razlogov po čl. 142 ZKP.

Na opisani način opredeljena statistična enota glede znanih storilcev je lahko določljiva in tudi sicer ustreza potrebam organov in institucij, ki se ukvarjajo s to problematiko.

Tako postavljena enotna metodološka izhodišča za zbiranje podatkov o znanih kaznivih dejanjih in o znanih storilcih zahtevajo seveda bistvene spremembe in dopolnitve v sedanjih metodologijah statistike javnih tožilstev, pravosodja in kazenske sodne statistike. V ta namen bi bilo potrebno dopolnitve in spremembe v navedenih statistikah (ne spuščamo se pri tem v podrobnosti tehničnih rešitev, ker to ni namen tega sestavka):

1. Znana kazniva dejanja

Javna tožilstva v svojih letnih pregledih razčlenjujejo po členih in poglavjih kazenskega zakonika le obtožena kazniva dejanja, medtem ko izkazujejo zavržene ovadbe in ustavitve postopka le sumarično in še to v obrazcu za osebe. Zato bi bilo potrebno izdelati poseben obrazec za tista znana kazniva dejanja, pri katerih je tožilec zavrzel ovadbo, ker očitno ni bilo dovolj podlage za utemeljen sum, da je ovadena oseba storila kaznivo dejanje. Nadalje bi morala biti izkazana v tem obrazcu tudi tista kazniva dejanja, ki so bila odkrita, pa je bil postopek zoper domnevnega ali dejanskega storilca ustavljen, ker ni bilo zakonite podlage za vložitev obtožnice, ali pa je bila obtožnica umaknjena pred začetkom glavne obravnave na pristojnem sodišču. Seveda bi moral biti predlagani obrazec sestavljen posebej za polnoletne in posebej za mladoletne storilce in razčlenjen po členih in poglavjih kazenskega zakonika.

Pravosodna statistika izkazuje v svojih letnih pregledih število polnoletnih in mladoletnih obtoženih oseb, zoper katere je bil kazenski postopek pravnomočno končan z ustavitvijo ali z zavrnilno oziroma oprostilno sodbo ali pa z obsodilno sodbo, in sicer po glavnem kaznivem dejanju. Ti podatki so za operativno statistiko vsekakor potrebni in koristni, vendar niso primerni za ugotavljanje znane kriminalitete. Zato bi bilo potrebno za to statistiko izdelati nov obrazec, posebej za mladoletne in posebej za polnoletne osebe, ki bi izkazoval vsa tista kazniva dejanja (tudi tista, ki so bila storjena v steku) po členih in poglavjih kazenskega zakonika, pri katerih je ugotovljeno, da so bila nedvomno storjena, vendar je bil kazenski postopek zoper obtožene osebe končan iz zakonitih razlogov z ustavitvijo ali zavrnilno oziroma oprostilno sodbo.

Kazenska sodna statistika izkazuje v svojih pregledih obsojene osebe po glavnih kaznivih dejanjih, pri čemer ne upošteva kaznivih dejanj v steku, kazniva dejanja, ki so bila storjena z udeležbo več storilcev, pa prikazuje tolikokrat, kolikor je bilo obsojenih storilcev. Zato bi bilo potrebno, da bi zvezni zavod za statistiko v prihodnje obravnaval obsojena kazniva dejanja ločeno od obsojencev in prikazoval po členih in poglavjih kazenskega zakonika vsa, torej tudi kazniva dejanja v steku.

Po navedenem načinu zbiranja in prikazovanja podatkov o znanih kaznivih dejanjih javnih tožilstev, pravosodja in kazenske sodne statistike, bi bilo mogoče dobiti dovolj zanesljive podatke o vsej znani kriminaliteti za vsako koledarsko leto in neodvisno od znanih storilcev teh kaznivih dejanj. Le na tak način zbrani podatki bi zagotavljali realno podlago za ugotavljanje celotnega obsega, strukture in dinamike znane kriminalitete v času in prostoru ter iz nje izvirajočo ustrezno analizo za določanje potrebnih ukrepov na področju preprečevanja tega družbenega pojava.

2. Znani storilci kaznivih dejanj

Čeprav je osnovna enota statistike javnih tožilstev oseba, tj. storilec, v njihovih pregledih niso nikjer razčlenjeni storilci po členih in poglavjih kazenskega zakonika, temveč le obtožena kazniva dejanja, ki so jih storili. Zato bi bilo potrebno dopolniti obstoječo metodologijo zbiranja podatkov tako, da bi dobili pregled znanih storilcev po kaznivih dejanjih, ki so jih storili. To je seveda težje izvedljivo, ker je potrebno upoštevati pri tem tudi kazniva dejanja v steku. Najboljša, četudi ne popolnoma ustrezna rešitev bi bila verjetno ta, da bi vse tiste storilce, ki so izvršili eno samo kaznivo dejanje, ne glede na to, ali so ga storili sami ali v sosterilstvu z drugimi, razvrstili po členih in poglavjih kazenskega zakonika. Na ta način bi za več kot za 80 % kaznivih dejanj dobili tudi storilce, ki so jih izvršili. Za kazniva dejanja v steku pa bi bilo najbolje prikazati storilce po glavnem kaznivem dejanju, dodatno pa jih razčleniti še po kaznivih dejanjih v steku. To bi napravili tako, da bi kombinirali število storilcev po glavnem kaznivem dejanju, s številom kaznivih dejanj po poglavjih kazenskega zakonika, ki so jih storili v steku.

Postopek za zbiranje podatkov o znanih storilcih naj bi bil enak, kot je bil nakazan za zbiranje podatkov o znanih kaznivih dejanjih in ga tu ne bi ponavljali.

Tudi pravosodna statistika izkazuje polnoletne in mladoletne storilce, zoper katere je bil kazenski postopek pravnomočno končan z ustavitvijo, z zavrnilno oziroma oprostilno sodbo, po glavnem kaznivem dejanju, ne upoš-

tevajoč tudi kazniva dejanja v steku. Zato bi bilo potrebno v tej etapi zbiranja podatkov uporabiti enako metodo, kot je bila navedena za javna tožilstva.

Enak način prikazovanja obsojenih storilcev bi bil potreben tudi za kazensko sodno statistiko, ki ima za to najugodnejše možnosti glede na to, da obdeluje podatke z elektronsko tehniko.

Na ta način bi torej dobili znane storilce kaznivih dejanj, razčlenjene po členih in poglavjih kazenskega zakonika, za vse tri sfere zbiranja podatkov za primere, ki so storili eno samo kaznivo dejanje (in teh je velika večina) na eni strani, in znane storilce kaznivih dejanj v steku, razčlenjene po členih in poglavjih kazenskega zakonika po glavnih kaznivih dejanjih v kombinaciji s številom storjenih kaznivih dejanj v steku z enako razčlenitvijo kot glavna kazniva dejanja, na drugi strani. Čeprav tudi navedena rešitev ni popolna, pa ima vendarle precejšnje prednosti pred dosedanjo, saj omogoča veliko boljši vpogled v strukturo in dinamiko števila storilcev po znanih kaznivih dejanjih na enoten način in v celotnem obsegu, česar po dosedanji praksi ni bilo mogoče doseči.

Če torej povzamem razmišljanja o potrebnih spremembah za poenotenje metodologije zbiranja statističnih podatkov o znani kriminaliteti, tedaj je jedro rešitve problema v tem, da pridemo do podatkov o vsej znani kriminaliteti le po poti poenotenja podatkov statistike javnih tožilstev, pravosodja in kazenske sodne statistike, in sicer tako za kazniva dejanja kot tudi za njihove storilce.

Zavedam se, da rešitve, ki jih navajam, niso popolnoma izoblikovane in da bo potrebno še marsikaj storiti, da bi prišlo do dokončnih in ustreznih rešitev obravnavanega problema. To tudi ni bil namen tega sestavka. Njegov poglavitni namen je namreč spodbuditi razpravo, da bi se ideja za rešitev tega akutnega problema začela uresničevati, saj je njegova pomembnost tolikšna, da ni opravičila za nadaljnje odlašanje. Zavedam se tudi, da bo realizacija navedenih sprememb in dopolnitev zahtevala od organov, ki podatke zbirajo, več dela kot doslej in se zanje ne bodo preveč navduševali. Toda, če hočemo na področju preprečevanja kriminalitete ustrezno in pravočasno ukrepati, tedaj moramo imeti o tem pojavu tudi kolikor mogoče zanesljivejše podatke in nam ne sme biti žal še večjih naporov, da ta cilj dosežemo.

Some Thoughts on the Present System of Criminal Statistics

Summary by Boris Uderman, Dipl.-Jur., Senior Research Fellow, Institute of Criminology, Ljubljana

It is very difficult to determine the real extent of the discovered criminality, of its structure and dynamics in the present methodological system of criminal statistics applied by the authorities of internal affairs, public prosecution offices, judicial authorities and judicial criminal statistics. The reason therefore is that each of the said authorities applies different starting points in their work. On the other hand, none of them statistically covers the whole field of criminality.

The problem lies in the fact that each of the said authorities collects statistical data on criminal offences and offenders only in consideration of its scope of activity and according to criteria corresponding the best to its needs and operative aims. This is perfectly understandable

since every authority collects data on criminality only for that part of the criminal procedure which is in his competence. But since basic statistical units are methodologically different, it is not possible to comprise the collected data into a whole and on this basis to establish the complete spectrum of the discovered criminality.

For this reason it is necessary to unify the existing methodology for collecting statistical data on criminality, i. e. to determine uniform basic statistical units in order to combine the collected data and thus ascertain the whole scope of discovered criminality for a given period and geographical area. For this purpose the author defines basic statistical units and methods of data collecting according to the specific phases of the criminal procedure.